

der uden mindste Banffelighed kan fremkomme nye Bevisligheder for Høiesteret, at der kan ske Fremlæggelse, ikke blot af nye Dokumenter, men ogsaa af nye Kingsvidner, som optages, efterat Overrettsdommen er affagt. Det kan for det Første finde Sted, naar Parterne derom ere enige, og det anses ligefrem for god Tone mellem Advokaterne, at den ene Advokat aldrig modsætter sig, at den anden kommer med nye Dokumenter, nye Bevisligheder, nye Thingsvidner. Men selv om Advokaterne skulde falde paa i noget Tilfælde at modsætte sig noget Saadant, vil det være en meget let Sag at begjære Bevilling hos Justitsministeriet til nye Bevisligheders Fremlæggelse, og saadanne Bevillinger blive aldrig negtede. Naar man nu fører et nyt Processystem ind i Livet, der koncentrerer Processjælleren paa det enkelte Sted, som nøder Parterne og deres Sagførere til at begrænse og samle sig til at møde frem paa bestemte Dage, fuldt udrustede til at procedere, hvad der skal procederes, saa er jeg meget bange for, at naar man aabne dem den Udvæi, at man sagde: Have I ikke faaet Alt samlet for Landsretten, saa gjør det Intet; thi saa kunne I bringe Sagen frem for Høiesteret, da vilde det blive mere og mere Tilfældet, at man rent ud sagt blev lidt flustevorn med Proceduren for Landsretterne. Stolende paa, at naar Noget var glemt ved Landsretten, kunde det optages ved Høiesteret. Jeg er bange for, at det vilde føre til en mindre omhyggelig Behandling af Sagerne ved Landsretterne; men dette vilde, tror jeg, være meget til Skade for den hele Stilling, Landsretterne og Sagernes Behandling der skulle have efter hele Tankegangen i Lovforslaget. Jeg er fjender, som sagt, at man ikke kan sige, at det er stridende imod Principet at ordne Sagen paa den Maade, at Vidneførselen kunde gjenoptages af Høiesteret; men jeg tror, at det vilde støde paa praktiske Banffeligheder af den Art, jeg har nævnt, ligesom det vilde være til Hindrer for, at det Hele udviklede sig — jeg kan sige i Lovforslagets And og Tante. Dige overfor disse Betragtninger er det imidlertid sædvanlig Tilfældet, at de, der forsvare at gaa den Vej, jeg har angrebet — det er s. Ex. Tilfældet med de to Mindretal i Processkommissionen, som der har været hentydet til — at de sige, at Sagen har ikke saa meget stor praktisk Fare; thi det er de færreste Sager, hvor der er Spørgsmaal om Vidneprocedure, det er egentlig kun saa Sager, hvor der er Tale derom for Høiesteret, og endnu færre, hvor der vil blive Spørgsmaal om at komme med nye Vidneførsel og Vidneforklaringer for Høiesteret. Dertil svarer jeg, at, forholder det sig saaledes, at det kun er saa Sager, hvor der bliver Spørgsmaal om de faktiske Momenter, kan Sagen jo heller ikke have den Betydning, som man fra deres Side har villet gjøre gjældende, nemlig at

Høiesteret vilde vinde ind til at blive en blot Kassationsret eller ialtsald faae meget mindre Betydning end hidtil, naar deslige Sager gik bort fra Høiesteret. Det er nu, tror jeg, en stor Overdrivelse, naar man vil gjøre gjældende, at Proceduren for Høiesteretsstranken eller Høiesterets Anseelse i det Hele skulde tabe i Betydning efter Lovforslagets Ordning. Ikke at tale om, at Høiesteret fremdeles kunde fungere som en Art Kassationsdomstol, forsaavidt der bliver Spørgsmaal om at prøve, hvorvidt Landsretternes formelle Behandling af Sagen er rigtig, ville desuden de væsentlige Spørgsmaal, som i Realiteten maa i sidste Instans komme ind for Høiesteret og der faae deres Prøvelse, nemlig de Spørgsmaal, der ikke skulle afgjøres ved Vidner, men ved andre Bevismidler, navnlig Dokumenter, spille en stor Rolle, og efter Angribernes Mening kunne de antages at ville lemme til at spille en endnu større Rolle. Jeg tror altsaa, at denne Fare for Høiesterets Anseelse ikke har stor Betydning; men forresten skal jeg sige, at det ikke er derom, det dreier sig. Det kan ikke være det Afgjørende, om Høiesteret faar en mere eller mindre sublim Stilling, men derimod, hvilken Ordning der bedst sikrer, at man faar det helbigste Resultat, og hvilken Ordning der er mest tilfredsstillende, ikke blot for Dommerne, der skulle dømmes, men ogsaa for Parterne, der skulle dømmes, og jeg har derfor foresøgt at bevise, at det maa være den Ordning, der er neblagt i Lovforslaget. Der er mange andre Punkter, ogsaa af dem, der ere omtalte af tidligere Talere, hvorom jeg kunde ønske at sige Noget, og hvorom jeg tror, at der kunde siges Meget, men da jeg ser, at jeg har talt længe, vil jeg ikke opholde erede Medlemmer længere denne Gang.

Formanden (Krabbe): Da Forhandlingerne ikke ville kunne tilendebringes i dette Møde, skal jeg standse her.

Næste Møde vil blive holdt imorgen, Fredag, Kl. 1, og Dagsordenen vil da være:

Fortsettelse af første Behandling af: Forslag til Lov om den borgerlige Retspleie.

Mødet hævet Kl. 4,20".